

Naročnina
Dnevna izdaja
za državo SHS
mesečno 25 Din
polletno 150 Din
celoletno 300 Din
za inozemstvo
mesečno 40 Din
dnevna izdaja
celoletno 120 Din, za
inozemstvo 140 D

SLOVENEK

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Ceneoglasov
Izstop, peš-vrsta
malih oglasov po 150
in 2 D, večji oglas
nad 45 mm v širino
po 2 D, 250, veliki
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vrstica po 10 Din
Pr. večim g.
naročnikom popusti
Izide ob s. zbiraj
razen podelitve in
dneva po prazniku

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Rekopisi se ne vračajo, neironkirano
pismo se ne sprejema! Uredništvo
telefon št. 2050, upravnistvo št. 2329

Informativen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 - Celokupni
račun: Ljubljana šte. 10.650 in 10.349
za inzerate, Sarajevski št. 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Provokantna vest

Pred dnevi so objavili nekateri listi vest, da se namerava izvesti popolna likvidacija ljubljanske univerze in da bi ostala v Ljubljani samo tehniška fakulteta. Ker se nam je zdela ta vest naravnost abotna in smešna, jo nismo niti omenili, ker smo pač vedeli, da je kaj takega absolutno nemogoče. Da je bilo naše stališče tudi pravilno, je takoj nato dokazal demanti, ki je jasno in nedvoumno označil te vesti kot gole izmišljotine.

Vseeno pa je treba o teh vesteh spregovoriti nekaj več. Ne zato, ker bi bile po svoji vsebini pomembne, temveč vsled tega, ker ustvarjajo slabo kri in ker imajo popolnoma značaj provokantnih vesti. Ni prvič, da se moramo s temi vestmi baviti in dosedaj se je skoraj vedno izkazalo kot pravilo, da se pojavljajo vselej, kadar skuša kdo delati vladi težave. Zato pa je že skrajni čas, da se s temi provokantnimi vestmi obračuna enkrat za vselej in z vsoto temeljitostjo.

Ni nobene politične in nepolitične točke, kjer bi bil slovenski narod bolj občutljiv, kakor to vprašanje slovenske univerze. Ne samo zato, ker se je slovenski narod že desetletja in desetletja za naše vseučilišče boril in ker si je že pod Avstrijo priboril prve začetke slovenske univerze, temveč predvsem zato, ker je slovenska univerza dokaz njegove svobode, njegove kulturnosti in njegove individualnosti. Zato je tudi vedno bilo in bo tako, da je vprašanje slovenske univerze vselej zadeva vsega slovenskega naroda, ko ni nobene razcepljenosti in ko je ves narod edin.

Ta enodušna volja in ta neomajna sloga slovenskega naroda v vprašanju slovenske univerze je tudi že bila tolikokrat in tako jasno dokumentirana in manifestirana, da je ni mogel in je ne more prezreti niti slepec. Če kljub temu pride kdo in spravlja v svet vesti o odpravi slovenske univerze, potem je jasno, da mora imeti oče teh vesti samo en namen, da bi v slovenskem narodu napravil slabo kri in vzbudil nerazpoloženje proti obstoječemu režimu.

Kajti, če so bili dosedaj še vedno vsi naklepi proti slovenski univerzi gladko odbiti, če se je morala dosedaj še vsaka vlada uklopiti pred edinstveno obrambo, s katero je slovenski narod ščitil svojo univerzo, kako bi mogel človek dobre volje govoriti naokoli, da bi nova vlada, zgrajena na nad vse plemenitih intencijah Nj. Vel. kralja in poleg tega vlade, ki po vsem svojem sestavu jamči, da hoče čim bolj ko mogoče upoštevati zahteve in potrebe naroda, da bi taka vlada hotela izvesti to, kar ni storila niti ena prejšnjih in mnogo manj objektivnih vlad? Je to čisto proti zdravemu razumu in če se kljub temu pojavljajo vesti o likvidaciji slovenske univerze, potem je to dokaz, da nekdo hoče, da bi bil slovenski narod z sedanjo vlado nezadovoljen, da bi jo občutil kot vladu, ki je nasprotna njegovi glavni zahtevi.

Ne vemo in tudi ne slutimo, kdo je tisti, ki ima tako nizke namene, ali je to tudi postaršega pomena, ker glavno je, da mora vsaka taka vest roditi take misli in zato treba tudi vsako tako vest takoj zatreti. Ni mogoče trpeti provokantne vesti, da sedanja vlada ne bi upoštevala življenjske potrebe slovenskega naroda in ni mogoče trpeti, da bi se slovenski narod razburjal zaradi lažnivih vesti, ki se jih izmišljajo neodgovorni elementi. Sedaj je doba gradnje, ko je zaupanje potrebno, ko pomeni vsako nezaupanje oviranje dela. Slovenski narod je z navdušenjem pozdravil kraljev manifest in več ko enkrat jasno povedal, da zaupa novi vladi in da z veseljem sodeluje v konsolidacijskem delu, ki ga vodi nova vlada.

Sedaj pa pride nakrat nekdo in prične govoriti, da bo vsa slovenska univerza odpravljena, da bo slovenski narod zadet v svoji najbolj srčni zadevi! Ali se ne pravi to, s silo jemati slovenskemu narodu zaupanje v novo stanje, ali ni to provokacija, ki nima primere?

Je sicer res, da je slovenski narod tako trezen in prevdaren, da je spoznal to provokacijo in da mu ta ni mogla omajati vere v novo stanje. Ali tudi to je nepotrebno, da bi take vesti sploh razburjale javnost in zato se naj take in slične provokantne vesti nehajo, ker delajo samo po nepotrebnem slabo kri.

Slovenska univerza je življenjska zadeva slovenskega naroda in to so upoštevale dosedaj vse vlade, tem bolj pa bo to upoštevala vlada, ki izvaja visoke cilje kraljevega manifesta.

To slovenski narod ve in zato je tudi ostala provokantna vest brez vsakega učinka.

Belje pred Svetom Dr. narodov

Vsled sporazuma, predlaganega od madjarske vlade odstavljeno vprašanje Belja z dnevnega reda - Vloga našega delegata, ki varuje vse naše interese

(Od našega posebnega poročevalca.)

Zeneva, 4. marca. (Tel. »Slov.«) Na današnji seji je Svet DN vzel na znanje poročilo, ki ga je poslal glavni tajnik naše in madjarske delegacije. O Belju se je razprava preložila na mesec junij. Sprejemajoč madjarski predlog ni naša vlada niti najmanj odstopila od svoje pravice in od tistega stališča, ki ga je v Haagu zastopal naš sodnik dr. Arandjelović. Niti ne bo to odlaganje kaj prejudiciralo reševanju tega spora. Celotno vprašanje o Belju se pred Društvom narodov takole predstavlja:

Naša država je na temelju čl. 192. trianonske mirovne pogodbe to posestvo prisvojila kot posestvo, ki je pripadalo nadvojvodi Frideriku kot članu habsburške hiše. Nadvojvoda Friderik pa je mnenja, da naša država ni imela na temelju mirovne pogodbe pravice prisvojiti si to posestvo, češ, da je imela pravico do posestva, ki pripada habsburškemu domu, ne pa njemu kot posameznemu članu. Radi tega se je s pritožbo obrnil na arbitražno sodišče med

nami in Madjarsko po čl. 250. trianonske pogodbe in zahteval, da se naša država primora, da to posestvo vrne njemu, ker da je to njegova osebna lastnina, ne pa posest habsburškega doma. V Haagu se je v septembru o tem razpravljalo. Naš sodnik Arandjelović je najprej obrazložil svoje stališče, da smatra, da to sodišče ni pristojno za to zadevo, nato pa je sodišče zapustil, češ, da ne more sodelovati pri razpravi. O tem predlogu, za katerega ni arbitražno sodišče merodajno, radi pomanjkanja kvoruma, sodišče ni moglo poslovati.

Zato se je madjarska vlada obrnila na Svet DN, da v smislu odredb mirovni pogodbe določi namestnika Arandjelovića. Neposredno pred sestankom Sveta DN pa je madjarska vlada diplomatskim putem predlagala naši vladi, da se stori skupen korak v zadevi, da bi Svet DN to vprašanje odstavil z dnevnega reda sedanjega zasedanja in ga odložil na junij. Za to je vzela Madjarska inicijativo, smatrajoč, da se bo to vprašanje lahko uredilo sporazumno med Madjarsko in Jugoslavijo.

Enak korak je napravil tudi češkoslovaški zastopnik in poslal pismo glavnemu tajniku.

Zastopniki Male antante, Poljske in Grčije so v Parizu poslali zunanjemu ministru Briand pismo, v katerem so isto tako naglasili to stališče, ki je omenjeno v Fotičevem pismu. Zastopniki teh držav so v sukcesivnih razgovorih o tem opozarjali tudi britansko vlado.

Litva hoče sodelovati pri manjšinski razpravi

(Od našega posebnega poročevalca.)

Zeneva, 4. marca. (Tel. »Slov.«) Zastopnik Litve Voldemaras je predlagal, da naj bi bila Litva zastopana pri razpravi v Društvu narodov o manjšinskem vprašanju. Na današnji seji je SDN izvolil posebno komisijo štirih pravnikov, da mu poroča, ali je zahteva Litve utemeljena. V tajništvu smatrajo, da bo sklep SDN ta, da bo SDN razpravljala o manjšinskem vprašanju samo načelno in da smejo temu prisostvovati samo člani SDN.

Ugoden potek pirotske konference

Belgrad, 4. marca. (Tel. »Slov.«) Danes dopoldne je srbsko-bolgarska komisija v Pirotu nadaljevala svoje delo. O poteku in rezultatu je bil izdan ta komunikat: Pretresalo se je vprašanje pravičnika za dvolastnike ter potnih listov. V vseh točkah se je dosegel sporazum. Jutri se bo konferenca nadaljevala.

Vedno bliže sporazumu z Bolgarsko

Belgrajska »Avala« je izdala to obvestilo: Delegaciji kraljevine Bolgarske in kraljevine SHS sta prišli na konferenci v Pirotu po vsestranski in temeljiti proučitvi vprašanja dvolastnikov do soglasnega zaključka, da se bo zmanjšal največji vzrok dosedanjih omejnih incidentov in da se bo vzpostavila večja sigurnost in red na meji, če obe državi odredita v dvolastniškem vprašanju vse potrebne korake humanosti in dobrega sosedstva. To se bo doseglo z začasnim pravilnikom, ki bo omogočil tem boljše izkoriščanje dvolastniških posestev in ki bo čim bolj olajšal težaven položaj dvolastnikov, dokler posebna strokovna komisija ne predloži najprimernejši način za najboljšo rešitev dvolastniškega vprašanja.

Delegaciji smatra za potrebno, da predložita svojima vladama predlog o možnosti postopne likvidacije dvolastniških posestev. V to svrhu bi imeli obe vladi odrediti posebno komisijo s to nalogo:

1. da zbere točne podatke o številu dvolastnikov;

2. da določi velikost, kraj, značaj in vrednost posestev;

3. da na licu mesta prouči možnost medsebojne zamenjave dvolastniških imetij, in drugih načinov za rešitev tega vprašanja in da predloži odredbe in predloge o praktični izvedbi teh korakov, pri čemer naj se prepreči izseljevanje dvolastnikov.

Posebna komisija, ki bi imela proučiti to vprašanje, mora imeti pred čmi, da likvidacija dvolastniškega vprašanja ne sme biti v nobenem slučaju na škodo dvolastnikov.

Starokatoličani propadli s tožbo

Zagreb, 4. marca. (Tel. »Slov.«) Pred zagrebškim upravnim sodiščem se je danes odigral epilog dolgotrajnega procesa. Stenjevski starokatoliški hoteli na vsak način svoje pokopnike pokopavati na rimsko-katoliškem pokopališču. Veliki župan pa je razsodil, da ne smejo pokopavati starokatoliški na rimsko-katoliškem pokopališču. Radi tega so se pritožili na zagrebško upravno sodišče, ki je danes o tem razpravljalo. Sklenilo se je, da pripada rimsko-katoliško pokopališče katoličanom, kakor se je glasila prva razsodba. Starokatoličani morajo najti novo pokopališče in si ga nabaviti na lastne stroške. Ta odlok je zelo važen za vse katoličane, ker je Stenjevška starokatoliška župnija znan center starokatoličanov.

Predsednik vlade Peter Živković je odredil, da se po dovršitvi proračuna takoj izplača vse, kar država dolguje uradništvu.

Otvoritev zasedanja Dr. narodov

Manjšinsko vprašanje v ospredju zanimanja

(Od našega posebnega poročevalca.)

Zeneva, 4. marca. Pod predsedstvom italijanskega zastopnika Scialoe se je pričelo zasedanje Društva narodov. Za to zasedanje vlada izredno zanimanje, kakor za doslej nobeno, kar je razumljivo, z ozirom na važnost manjšinskega problema, o katerem se bo predvsem razpravljalo. Kakor znano, so vse države, razen Francije, Italije in Anglije obvezane s posebnimi konvencijami izvrševati odredbe o zaščiti narodnih in verskih manjšin. Kontrola nad tem, ali posamezne države izvršujejo te odredbe ali ne, vodi Društvo narodov. Po dosednji praksi so se lahko vse organizirane manjšine obračale neposredno na Svet Društva narodov z vlogami, ki je te peticije sprejelo v razpravo ali pa ne. Posebno pogoste so pritožbe nemške manjšine iz Poljske, kar je dalo povod Stresemannu, da je zahteval, da se postavi manjšinsko vprašanje na dnevni red sedanjega zasedanja. Sličen predlog je stavil danski zastopnik.

Ker so na ureditvi tega vprašanja zainteresirane vse države, so prišli v Zenevo številni zastopniki, ki niso člani SDN. Klub prvotnemu borbenemu razpoloženju bo debata o manjšinskem vprašanju, ki se bo vršila vselej v četrtke, stvarna in samo načelna in na sedanjem zasedanju najbrž ne bo prišlo do kakšnih konkretnih sklepov.

Med Stresemannom, Briandom in Chamberlainom so se vršili razgovori v tem smislu, da bo odbor, ki proučuje vprašanja, podal mišljenje za prihodnjo zasedanje Sveta Društva narodov v juniju.

Stališče naše države je v tem vprašanju znano. Mi smo za popolno zaščito manjšin povsod in v vseh državah. Z dosedanjim najbolj korektnim postopanjem z manjšinami v naši državi smo dosegli velik moralen ugled. Društvu narodov ni bila predložena v zadevi manjšin proti nam niti ena pritožba. K Stresemannu in Briandovemu predlogu smo zavzeli v sporazumu zavezniški in prijateljski dolžno stališče, o katerem poročamo na drugem mestu.

—r—r.

Veliko zanimanje za zasedanje

Zeneva, 4. marca. (Tel. »Slov.«) Novo zasedanje Sveta Društva narodov se je začelo danes z veliko napetostjo. Razen 14 delegacij, strokovnjakov itd. se nahaja v Zenevi tudi najmanj še 10 delegatov drugih članic Društva narodov. Tudi številni prisotni časnikarskih zastopnikov je izredno veliko, menda jih je zbranih okoli 200. V zadevi manjšinskega vprašanja se bo v sredo razpravljalo o predlogih kanadskega senatorja Danduranda in dr. Stresemanna. Pri odločitvi bo šlo najbrže za način in sestavo proučevalnega odbora, kateremu se bo naročilo nadaljnje proučevanje do prihodnjega zasedanja Sveta Društva narodov.

Tajna seja Sveta se je začela ob enajstih pod predsedstvom Scialoje. Poljski in romunski predlog, da se Jugoslavija, Češkoslovaška in Litva, ki so vezane na manjšinske pogodbe, v Svetu Društva narodov pa niso

zastopane, pripustijo k razpravi o manjšinskem vprašanju, se je odstopil odboru juristov, v katerem se nahaja po en angleški, italijanski, španski in japonski jurist. Jugoslavija in Češkoslovaška sta tudi že pisмено izjavili 1. marca, da smatrajo za samo po sebi umeyno, da se brez njunega pristanka ne bodo izvršile nobene izpremembe v postopku o manjšinskih pritožbah.

Na javni seji je potem poročal finski zunanji minister Procope o delovanju mandat-ske komisije, k čemur je izjavil Chamberlain, da so angleško-iraška pogajanja o obnovi vojaške zveze še v teku, radi česar se je ta točka odstavila z dnevnega reda, na kar je poročal dr. Stresemann o zadovoljivih uspehih konference gospodarskih statistikov. Na njegov predlog se je prihodnje zasedanje velikega mednarodnega gospodarskega sveta določilo na dan 6. maja. Prihodnja seja bo jutri.

Konference balkanskih zun. ministrov

(Od našega posebnega poročevalca.)

Zeneva, 4. marca. (Tel. »Slov.«) Sinoči sta prispela v Zenevo zastopnik zunanjega ministra dr. Kumanudi in novo imenovan poslanik v Bernu in stalni zastopnik naše države pri Društvu narodov Šumenkovič. Davi sta prispela grški zunanji minister Karapanos in bolgarski zunanji minister Buröv. Iz dejstva, da se v Zenevi nahajajo zunanji ministri vseh treh balkanskih držav, se v političnih krogih misli, da bo prišlo med njimi do neposrednih razgovorov o vseh zadevah, ki se tičejo vseh treh sosednjih držav. Na podlagi avtentičnih informacij lahko pričakujemo, da se bo po razgovorih med dr. Kumanudijem in grškim zunanjim ministrom Karapanosom že v Zenevi podpisal sporazum v Solunu in o vprašanjih, ki so s tem v zvezi.

Iz okolice bolgarskega zunanjega ministra smo izvedeli, da bo bolgarski zunanji minister skušal priti v neposredni stik z dr. Kumanudijem, da bi se razgovarjala o ureditvi višjih vprašanj med obema državama. V obeh delegacijah vlada optimistično razpoloženje o vseh teh razgovorih.

Manjšinsko vprašanje

Zeneva, 4. marca. (Tel. »Slov.«) Pred DN se nahaja predlog o spremembi prestopka, ki je sedaj v veljavi pri manjšinskih vprašanjih. Verjetno je, da bodo v teku debate pri Društvu narodov predloženi tudi drugi predlogi. V imenu naše vlade je naš dosedanji zastopnik pri Društvu narodov Fotič poslal glavnemu tajniku pismo, v katerem pravi, da smatra kraljeva vlada, da ne bo SDN napravil nobene spremembe brez poprejšnjega našega pristanka. S to našo vlogo smo mi hoteli obvarovati vse naše pravice, ki jih imamo na temelju čl. 4. pakta DN, v slučaju, da bi se ta debata pred SDN četudi samo indirektno nanašala na našo državo.

Sveta življenje in vrvenje

Novi mož v Beli hiši

Dne 4. t. m. se je v Belu hišo v Washingtonu kot novi predsednik Združenih držav Herbert Hoover. Kdo je mož, ki bo prihodnja štiri leta vodil usodo Združenih držav in s tem skoraj tudi usodo sveta? Njegov življenjepisec Vernon Kellogg pripoveduje o njem:

Herbert Hoover se je rodil l. 1874. v majhni kvekarski občini »squaker« se imenujejo pri- staši stroge angleške krščanske ločine, ki jo je ustanovil l. 1650. čevljar Fox; odlikujejo se po

izročil šefu podjetja in naslednji dan je že imel inženersko mesto.

Kmalu nato je prosila neka svetovna lon- donska tvrdka za vodilnega inženerja, ki naj bi prevzel vodstvo rudnikov v Avstraliji. Ho- overjev šef, strokovnjak svetovnega slovesa, je priporočil Hooverja, ki je bil tudi sprejet. Dan pred odhodom, je rekel Hooverju: »V Londonu so stavili pogoj, da mora biti novi inženjer 35 let star. Jaz sem rekel, da ste stari 33 let. Pro- sim vas, skušajte se na zunan postarati, da moja laž ne pride na dan.«

Hoover je bil tedaj star 22 let. Na poti v London si je pustil rasti brado in posrečilo se mu je prekaniti londonsko tvrdko, ki je ver- jela, da ima pred seboj inženerja z dolgoletno izkušnjo. Po nepopisnih težavah je Hoover v teku naslednjih let uredil obratovanje v avstral- skih rudnikih. Njegovo ime je zaslovelo in dobil je v kitajski državni službi vodilno mesto.

Po boksarski vstaji se je vrnil v London in vodil od tu razne rudnike širom sveta. Tu je prišla svetovna vojna in zdaj šele je našel Herbert Hoover pravo priliko za uporabo vseh sil svojega uma in srca. Najprej so mu izročili vodstvo pomožne komisije za prehrano Belgije. Delati je moral tako v sporazumu z zavezniki kakor v sporazumu z Nemčijo, ki je imela tedaj Belgijo zasedeno. Ravnal je tako modro, da je

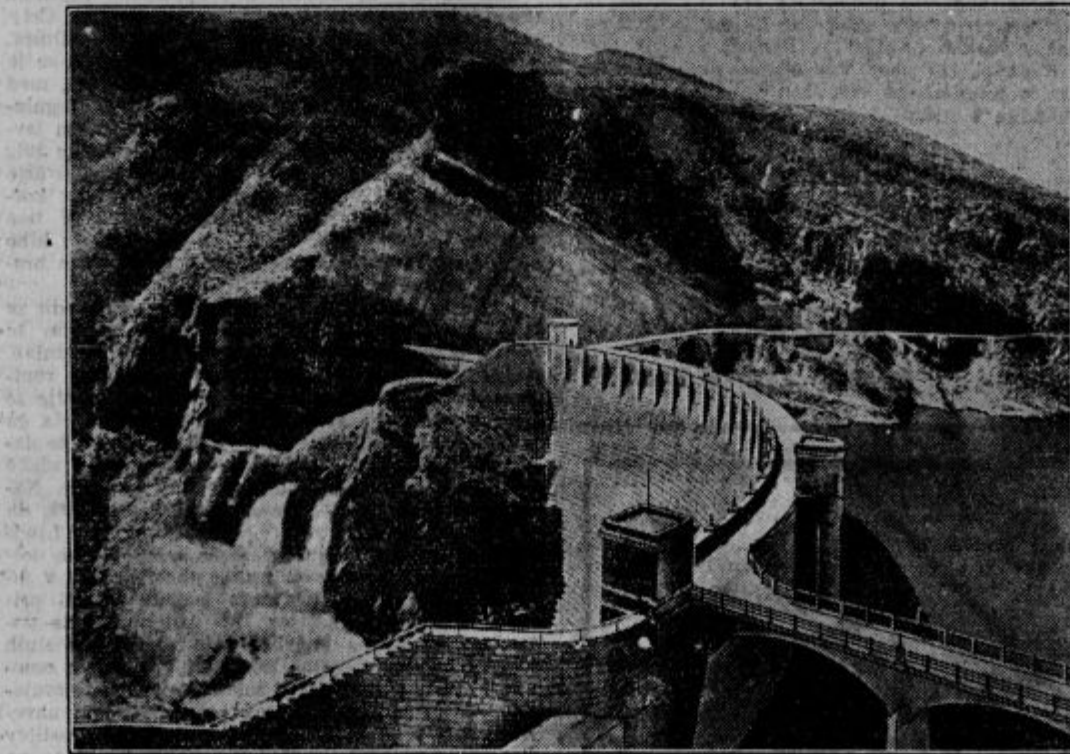
Ljenuina vdova, gospa Krupskaja, obhaja letos 60 letnico svojega rojstva. Ob tej priliki jo bo pro- slavila vsa Rusija. Gospa Krupskaja se že vsa leta po revoluciji posveča izpopolnitvi socialistične ljud- ske šole.

praktičnem izvrševanju verskih načel.) v državi Jowa. Ko je bil star 6 let, mu je umrl oče, a z 10 leti je izgubil tudi mater. Vendar kot sirota ni ostal prepuščen samemu sebi, marveč so kvekarski sorodniki tekmovali med seboj, da bi Herbertu in njegovi sestri nadomestili starše. Pri vsem tem je rastel deček brez rednega pouka.

Nekoč je obiskal Herberta prijatelj pokoj- nega očeta, lastnik rudnika. Ta je pokazal dečku jasn cilj: postati rudniški inženjer. Z odločnostjo, ki je značilna poteza njegovega značaja, se je mladi Hoover odpravil temu cilju naproti. Toda pot je bila zanj, ki ni imel potrebne predizobrazbe, polna velikih ovir. A sreča mu je bila mila. Prav takrat so odvarjali Stanfordsko univerzo z internatom in med pr- vim dijakom, ki so jih sprejeli, je bil Herbert Hoover. Tu je našel učitelje širokega pogleda; eden mu je dajal brezplačne ure, da je mogel izpopolniti svojo izobrazbo, drugi je preprečil, da bi nadarjeni mladenič pri izpitu padel za- radi nezadostnega sloga itd. Nikoli se jim ni bilo treba kesati tega velikodušja; Hoover je bil univerzi vsikdar v čast, a kasneje je kot član vseučiliškega kuratorija univerzi obilo po- vrnil dobrote, ki mu jih je izkazala kot osi- rotelemu mladcu.

Ko je dovršil svoje nauke in že tudi nekaj časa praktično delal, se je ozrl mladi rudniški inženjer po primernem mestu, kjer bi mogel raz- mahitati svoje sile. Obrnil se je na znamenito podjetje v San Francisku, kjer so mu pa rekli, da so zaenkrat vsa inženerska mesta zasedena; prosto bi bilo le eno tipkarsko mesto. Hoover je brez pomišljanja sprejel tipkarsko mesto; prosil je le, da sme odgoditi svoj nastop za tri dni. Toliko je rabil, da se je naučil tipkati.

Nekega dne je Hoover tipkal mnenje o ne- kem rudniku, ki je bil njemu samemu dobro znan. Mnenje je bilo zelo pomanjkljivo in v mnogočem napačno in Hoover mu je v posebni prilogi dodal svoje lastno poročilo. Oboje je

Orjaški Rooseveltov jez v Arizoni, ki spomladi zadržuje vode in preprečuje povodenj.

dosegla njegova pomožna akcija popoln uspeh ter je mogel l. 1918. ugotoviti, da so belgijski otroci bolje hranjeni, nego so bili pred vojno.

Ko je slednjič zgrabila za orožje tudi Ame- rika, je Wilson imenoval Hooverja za dikta- torja v prehrani. Amerika je bila pač dobro založena z živili, toda če je hotela prehraniti tudi zaveznike, ki so bili popolnoma izčrpani, je bilo treba silno skrbno štediti in smotrno deliti. Začetkom januarja l. 1918. je brzojavil angleški minister za prehrano, da morejo za- vezniki vztrajati le pod pogojem, ako pošlje Amerika še 75 milijonov bušlov pšenice več, nego je bilo dogovorjeno. Hoover je bil s far- marji in mešetarji hud boj, a je zmagal in tako omogočil zmago tudi na bojnih poljanah.

Najlepše pa se je izkazal Hooverjev genij po vojni. Mirovna pogajanja v Parizu so se vlekle, a v tem so, posebno v premaganih de-

vprašanje tudi politično. Kasneje se je Hoover postavil na čelo American Relief Association in organiziral pravično razdelitev živil v stra- dajoči Rusiji. Ko so mu posli prostovoljni da- rovi v ta namen, je prirejal dobrodelne ban- kete, na katerih so stregli samo z rižem, ka- kaom in kruhom, a je moral vsak gost plačati za kosilo 1000 dolarjev. Poleg Hooverja je stal za mizo prazen stol, ki je predstavljal »ne- vidnega gosta« — stradalajočega otroka v Evropi. Tako se Hooverju nikdar niso posušili viri za lajšanje bede v Rusiji in ostali Evropi.

To je torej mož, ki je pravkar zavzel da- nes najvišje in najvplivnejše mesto na svetu — predsedniško mesto v Združenih državah.

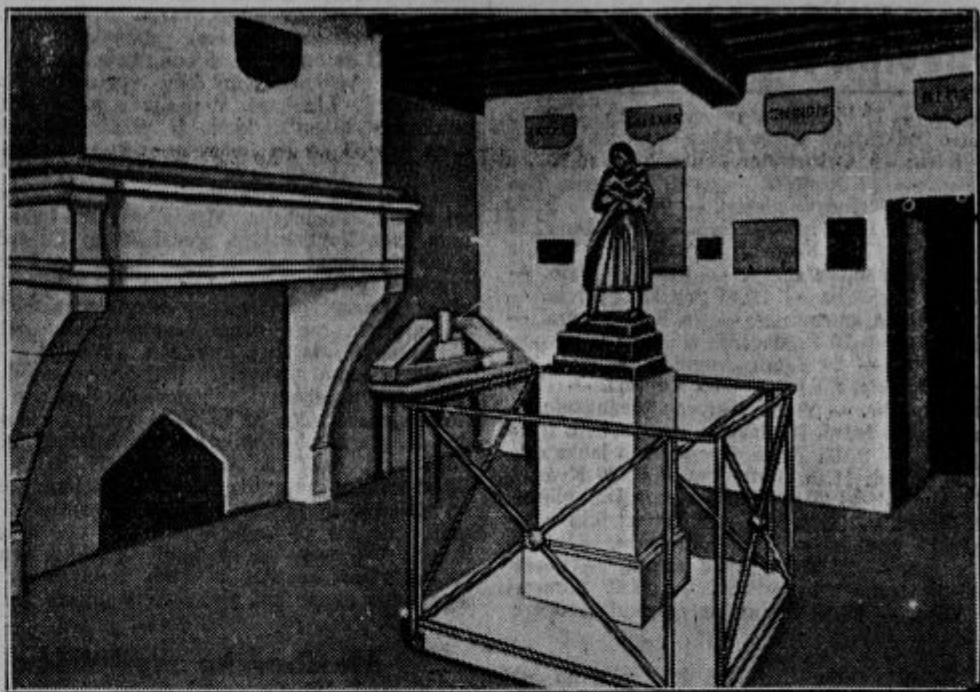
Drama prof. Pirqueta

Pri raztelesenju dunajkega prof. Pir- queta in njegove žene so zdravniki ugotovili, da sta se zastrupila s ciankalijem. S tem je odstranjen vsak dvom, da se je izvršil samo- umor. Kaj bi bilo gnalo zakonca v smrt, ni jasno. Sodijo, da je ravnal Pirquet v nenad- nem napadu duševne zmedenosti.

Prof. Pirquet je ves živel svoji otroški kliniki, kjer so ga otroci oboževali kakor last- nega očeta. Igral se je z njimi in prepeval. Za prihodnje je nameraval razne nove izpopol- nitve na kliniki. Pripravljaj se je tudi za pre- davanje v Berlinu. — S svojo ženo je živel prof. Pirquet v najnežnejši ljubezni. O vsem se je z njo posvetoval in jo vedno vpraševal za svet tudi v čisto znanstvenih podjetjih; ni dvoma, da je prav od nje dobil marsikako po- budo. Ljubezen in soglasje med zakoncema — tako izjavlja Pirquetov sotrudnik vseučil. docent dr. Koch — je bilo tako popolno, da si enega brez drugega sploh ni bilo mogoče mi- sliti.

Vse svoje premoženje je zapustil Pirquet svojemu posinovljencu dr. Hansu Pirquetu, ki se mudi na studijah v Newyorku. Njegova se- stra Margareta, ki sta jo Pirquetova tudi po- hčrila, dobi samo dolžni del.

»Želim biti bogata, da bi mogla storiti dobro delo.« — »Katero?« — »Zavrnuti tega bedastega veletrgovca, ki me snubi.«

Rojstna soba Ivane d'Arc v domači hiši v Domremyju.

Milijonske goljufije legijskega častnika

V Pragi so zaprli 47letnega računskega nadporočnika ruskih legij — Hugona Sideka, ker je izvršil ogromne goljufije. Ustanovil je več zasebnih finančnih skupin, za katere je nakupoval stavbne srečke. Srečke je nato — kakor je rekel — z dobičkom zopet prodajal, a dajal lastnikom srečk samo ponarejena po- trdila, denar pa porabil zase. Na ta način je Sidek ogoljufal razne ljudi za približno deset milijonov Kč.

Lepo dejanje

Na nekem oknu Narodne banke na Du- naju so našli bančni skontist Hangl, redar Hajny in šofer Schneider aktovko, v kateri je bilo 81.000 šilingov ali 648.000 dinarjev. Ak- tovko so bili pozabili na oknu uslužbenci ne- ke velike industrijske družbe, ki so dobili v banki par milijonov šilingov za izplačila. De- nar so spravili v štiri aktovke, od katerih so eno pozabili na oknu. Najditelji so aktovko takoj izročili banki, a ko so zvedeli, da bi mo- rali najdenino plačati uslužbenci iz svojega, so se vsi trije odpovedali tudi najdenini.

Gosli iz vžigalic

Nemški kotlarski pomočnik Fritz Kojemka je v svojem prostem času iz 4000 vžigalic se- stavil gosli, ki neki čisto dobro pojo. Na goslih je delal pol leta.

To je fant!

16 letni izvidnik George Crotts v Los An- geles, je bil za svoja odlična dela v zdravstveni službi, reševalnem plavanju in taborskih na- pravah doslej že 67krat odlikovan.

V trajnem letu okolu sveta

Neki ameriški milijonar je razpisal 50 tisoč dolarjev nagrade za letalca, ki bi kot prvi letel okolu sveta, ne da bi le enkrat pri- stal. Upajo, da se poizkus izvrši še letos. Ben- cin bodo donášali letalu med poletom v zrak. Računajo, da bo vožnja trajala 120—130 ur. Bencin bo treba med letom približno trikrat dopolniti. Polet se bo vršil okolu severne po- lute.

Ženska gubernija

Volitve v ruske sovjetske so domalega kon- čane in še v teku tega meseca začno novi sovjeti svoje delo. Topot so gledali na to, da bi prišlo v sovjetske kolikor mogoče veliko žens- kih članov. Posebno velja to za »žensko gu- bernijo« Kaluga. V tej guberniji odhajajo moški posebno pozimi v industrijske kraje, tako da ostajajo doma večinoma ženske. Če so sovjetski člani večinoma moški, je delo skrajno ovirano, ker jih velik del leta ni doma. Topot so v ka- luški gubernijski svet izvolili 26,9 odstotkov žensk, v mestne svete pa 27,5%. Za predsed- nice vaških svetov so izvolili 140 žensk.

James W. Good, novi ameriški vojni tajnik.

Polkovnik Lindbergh, njegova nevesta in njeni starši. Te dni je polkovnik Lindbergh poletel s svojo nevesto, hčerko ameriškega poslanika v Mehiki, Morrow. Ko je pristal, se je letalo, ki je bilo pri startu izgubilo eno kolo, prevrnilo. Nevesta je ostala nepoškodovana, Lindbergh pa si je izpahnil roko v rami. Mehška vlada je nemudoma zepelnila vse slike o nevarni Lindberghovi po- roka bi se bila imela vršiti že čez par dni.

VELIK PROMET - MAJHEN DOBIČEK

VELIKONOČNE OKAZIJSKE PRODAJE

Je geslo

ki se vrši v detaljnim oddelku veletrgovine

J. GROBELNIK, Ljubljana, Mestni trg 22.

O tem Vas prepričajo naše cene:

Moško sukno od najcenjnjih do najfinejših kvaliteta n. pr.

Ševiot	od Din 49.— dalje
Kamgarn	70.—
Blago za damske in otroške plašče	38.—
Volneno damsko blago	28.—
Modno damsko blago	35.—

Razne umetne svile	od Din 24.50 dalje
Pol — in svilene rute	28.—
Šifon	7.80
Cefirje, oksforde	9.50
Klot	17.—
Hlačovina	25.—
Razne odeje	70.—

VSLED POMANKANJA IZLOŽB SE VABITE K OGLEDU V TRGOVINI BREZ VAKE OBVEZE NAKUPA.

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica 1.50 Din ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši oglas 5 Din. Oglasi nad devet vrstic se računajo višje. Za odgovor znamko! — Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo.

Službodobne

Šef mehaniških inštalacij

Premogovniki v Aleksincu (Srbija) žele angažirati šefa za vse mehaniške inštalacije, delavnice, separacije in pralnice premoga, prežračevalnico, žično železnico, lokomotive itd. Kandidat mora biti izprisan strojnik. Mesto stalno. Plača po sposobnosti. — Kandidatje naj se javijo naravnost na premovalnik v Aleksincu z označbo starosti, števila rodbinskih članov, dosežanje službe in referenc.

Mesto tajnika

razpisujemo. Zahteva se: strojeopis, slovenski in nemški koncept, verziranost pri upravi lista. — Lastnoročno pisane ponudbe do 8. marca 1929. »Sloven. lovsko društvo«, Ljubljana, Tavčarjeva 12.

Detašerja (ko)

za kemično čistilnico, z večletno prakso, išče za takoj »Kemična čistilnica Ondrušek, Zagreb, Ilica 50

Kmečkoga fanta

zdravega, starega okoli 16 let, za delo na vrt, sprejme takoj Lado Iglič, vrtnar, Loke štev. 388 - Trbovlje 1.

Kuharica

samostoj. gospodinja, katera tudi druga hišna dela opravlja, dobi stalno službo v trgovski hiši (3 odrasle osebe). Plača dobra. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 1988.

Sprejme se deklica

od 15—17 let k družini z enim otrokom. Ponudbe na upravo Slovenca pod »Skrbnac«.

Mesto urednika

za »Radio Vestnik« se razpisuje. Prošnje naj se pošljejo do 10. marca na »Radio Ljubljana«, Miklošičeva cesta 5. Plača po dogovoru.

Pošteno dekle

katera zna kuhati in malo živati ter opravljati vsa hišna dela, stara 20 do 30 let, se takoj sprejme na deželi na gostilno in trgovino. — Naslov v upravi Slov. pod št. 2058.

Kuharica in sobarica

pošteni in pobožni dekletki - ki bi opravljali tudi vse druge hišne posle - se sprejmejo. Prednost imajo one z gospodinjsko šolo. Plačam kuharici 400 Din, sobarici 350 Din. Nastop takoj. — Vera Kasumović, soproga zdravnika, Koprivnica, Hrvatsko.

Lesni strokovnjak

perfekt., ki obvlada popolnoma lesno industrijo in trgovino, posebno se mora spoznati pri obdelavi lesa in izdelovanju zabojev, kakor tudi pri nakupu lesa in ki je obenem tudi knjigovodja-bilancist, vesten, energičen in trezen, se sprejme takoj pri veliki lesni tvrdki v Sloveniji. — Ponudbe pod »Lesni strokovnjak« št. 2071 upravi »Slovenca«.

Krojašk. pomočnika

sprejemem. — Trebušak Franc, Ljubljana, Gospodarska cesta 6, dvorišče.

Razpis

službe organista in cerkvenika. Nastop čez mesec dni. — Župni urad Šmartin pod Šmarno goro, 1. III. 1929.

Učenca

z boljšo šolsko izobrazbo, poštenega - sprejemem v trgovino z mešanim blagom, ter vrtnarja, pridnega in poštenega, kateri bi imel tudi delo v trgovini. — Ponudbe je poslati upravi »Slov.« pod št. »Učenec« - vrtnar na Gorjanskem št. 1741.

Službe iščejo

Starejša kuharica želi službe pri orožnikih ali financarjih. Poizve se Posredovalnica M. r. k. Sv. Petra cesta.

Stanovanja

Iščem stanovanje dveh sob s pritlikinami s 1. aprilom. Ponudbe z navedbo cene na upravo »Slovenca« pod »Čisto stanovanje«.

Poceni oddam

stanovanje z več sobami, v lepem trgu blizu Ljubljane. — Alojz Battelino, Črnuče pri Ljubljani.

Kupimo

Moderni motor kupimo na surovo olje, 30 do 40 KS, v brezhibnem stanju. — Ponudbe pod »Motor« št. 1838 na upravo »Slovenca«.

Iščem kovaško ogelje

direktno od proizvajalca. Kupim produkcijo ali prevzamem eksploatacijo. — Pisati na naslov: Jugomosse, Beograd — pod št. »153«.

Kože

divjačine kupuje L. ROT, krznar — Mestni trg — Ljubljana.

Štab 8. žandar. polka - Bleiweisova cesta št. 3 - rabi 120 m²

bukovih drva meterska polena, franko dvorišče vojašnice, zložena v kubičnih metrih. Interesenti naj navedejo v ponudbi zahtevano ceno za 1 m³.

Prodamo

Radio aparat prvovrsten, 3 cevni, vsa Evropa v zvočniku, po nizki ceni naprodaj. Ponudbe je poslati upravi »Slov.« pod »Radio«.

Štedilnik

z belimi pečnicami in dvema ognjišči, prodam zaradi nabave večjega. — Ivan Zabjek, Zapuže, št. Vid nad Ljubljano.

Puch - avto

naprodaj, popolnoma dobro ohranjen, tipe 8 - kakor tudi več popolnoma novih rezervnih delov za Daimler - kakor Puch-vozove. — Na ogled v garaži Štupica.

Zamenjam ali prodam

1 istosmerni dinamo 115 voltov, učinka 7.5 Kv. pri 1800 okr. min., za 1 malo istosmerni dinamo 30 voltov od 1 do 1.5 Kv. in ne čez 1200 okr. min. — Franc Pocač, Teharje pri Celju.

Proda se

večje posestvo ob okrajni cesti — 15 minut oddaljeno od kolodvora St. Jurij ob j. žel. — Pisemne ponudbe na podružnico »Slovenca« v Celju.

Objave

Javna dražba

najdenih predmetov se vrši danes na ljubljanskem glavnem kolodvoru.

Sodna dražba več terjatev

konkurznega sklada Josipa Satrana proti raznim dolžnikom, se bo vršila 15. marca 1929 ob 9 dopoldne pri okrajnem sodišču v Ljubljani v sobi št. 19. Seznam terjatev je možno vpogledati istotam vsak dan med uradnimi urami.

Posestva

Parcela

ca. 14.000 m², tik kolodvora Novo mesto, po ugodni ceni naprodaj. Pripravna za lesno trgovino ozir. večjo industrijo. Voda, elektrika v bližini. Naslov: Košir, Novo mesto, Ločenska 313.

Zasluzek

Dober zaslužek

do 100 Din dnevno, nudimo osebam, katere bi prodajale naše gospodarske predmete, lahka prodaja. — Navodila, kakor vzorec proti 10 Din v znakah. Vprašati na Rozman, Maribor, poštni predal 2.

Denar

Usmiljena srca

prosim 5 do 8000 Din posojila. Vrnem v mesečnih obrokih po 500 Din ali pa odslužim. Sem verziran knjigovodja, korespondent v slovensčini, nemščini, hrvaščini in italijanščini, strojeopisec in popolnoma samostojen pisarn. uradnik. Grem kamorkoli. Vprašanja sprejema uprava »Slovenca« pod: »Večna hvaležnost« št. 2056.

Prireditve

Restavracija

Ljubljanski dvor vsak večer orijentalni koncert. Damska kapela.

Razno

Canadian Pacific

Railway Co., Ljubljana zastopa zopet L. O. Zidar, Dunajska cesta 31.

Za pletenje in popravila stolov

se priporoča Nekovar - Breg 14, Ljubljana.

Mehanična delavnica

za popravila gramofonov, šivalnih in pisalnih strojev, otroških vozičkov, koles itd. Lastno emailiranje, poniklanje. Priporoča se Justin Gustinčič, Maribor, Tattenbachova ulica 14. Nasproti »Narodnega doma«.

Mali oglasi

»Slovenca«

zajamimo najpopolnejši uspeh

Fotografi

Karel Holynski, Ljubljana, Dunajska cesta 6. — Solidno delo! Nizke cene!

Semenski oves

zajamčeno kaljiv, skrbno očiščen, kupite ugodno pri tvrdki A. Volk, Ljubljana, Resljeva cesta 24. Preskrbite se pravočasno.

Oves in koruzo

kupite na cene pri tvrdki A. Volk, Ljubljana, Resljeva cesta 24. Veletrgovina z žitom

Domača šunka

prvovrstna, se dobi pri Karel Štrukelj, Vodmat št. 14, p. Moste. — Cena za kilogram 27.50 Din.

Sveže na tineše, norveško ribje oje

z lekarno dr. G. Piccoli-ja v Ljubljani se proriča bledim, slabotni m osebam

Vsakovrstno

Zlato kupa

po najvišjih cenah. CERNE, juvelir Ljubljana. Wolfova ulica št. 3

ki krepki in zdravi želodec

nserirajte v »Slovenca«!

Direkcija državnega rudnika Velenje razpisuje na dan 11. marca t. l. nabavo:

motornega kolesa s prikolico

Pogoji se dobe pri podpisani. Iz pisarne Direkcije državnega rudnika Velenje, broj 2124/II.

Zahva'a

Bog povrni vsem, ki so še zadnji-krat obiskali našega ljubega

Jakca Mlakarja

bogoslovca

in ga spremili do groba k Sv. Križu. — Iskrena hvala prav posebno vsem onim, ki so mu ves čas izkazovali toliko skrb in ljubezni in mu bodo gotovo ohranili zvestobo v ljubezni in molitvi. — Bog plačaj!

Viševak pri Starem trgu, 4. III. 1929.

Zalujoči domači.

Zahvala

Zahvaljujemo se vsem, ki so sočustvovali z nami ob prebriski izgubi našega ljubega očeta

Ivana Jeršeta

posestnika in višjega sodnega oficijala v pokoju

Najiskrenejša zahvala preč. duhovščini iz Žužemberka in šmihela, požarni brambini, pevcem in vsem, ki so pokojnika spremlili na zadnji poti; ter vsem, ki so nam ustmeno in pismeno izrazili svoje sožalje.

Najprisrčnejše se zahvaljujemo zdravniku g. dr. Gregorju Fedranu iz Štične, ki se v najhujši zimi ni strašil dolgotrajnih voženj ter z nadelovsko požrtvovalnostjo toliko noči prečul pri našem očetu in mu lajšal smrtni boj.

Žužemberk, dne 4. marca 1929.

Rodbine: JERŠE, VANDOT, HAFNER.

»RADIO-BEOGRAD«

Nova beogradska radio-postaja izda tedenski časopis bogato ilustriran s 24 stranmi velikega formata,

z lastnim programom ter programi vseh važnih inozemskih postaj v srbo-hrvaščini. List prinaša dalje članke tehnične prirode, vesti o razvitku radia, pomožne beležke za tečaje tujih jezikov, tekste pesmi ter izvode del in uvode k vsem značajnejim točkam našega programa. Sodelujejo najboljši strokovnjaki. — Naročnina za tri mesece Din 60.—. — Naročila prosimo na: Rad o A. D., Beograd, pošt. predal štev. 407